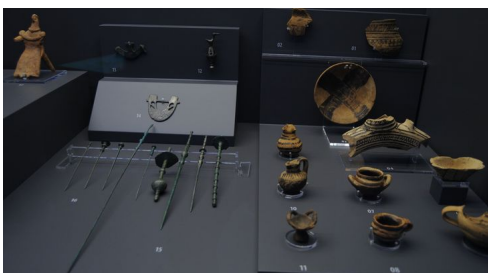

Μετά από μερικές εκατοντάδες χιλιόμετρα, η λευκή τετρακίνητη καρότσα είχε πάνω της, σωρεία από ίχνη της Πελοποννησιακής γης. Μην μπορώ ντας να τα απαριθμήσει και να τα ερμηνεύσει, το κάνει ο περιστασιακός χειριστής της.

Κάνοντας λόγο για ίχνη, ας αναφέρω μερικά, όπως, τα χιόνια από τα ορεινά του Μαινάλου, το ψιλόβροχο στο Αρτεμίσιο, αλλά και την καταρρακτώδη βροχή στο Λεωνίδιο. Την πυκνή ομίχλη από τον Κοσμά, μέχρι τα πεδινά, μα και τη λάσπη από το πέρασμα του Πολύδροσου προς Πλατανάκι. Την άλμη από το ισχυρό γρέγο που έλουζε την Μαλβαζία, και ανέβαζε τα κύματα πάνω από την προβλήτα στο Κυπαρίσσι. Τέλος, μια φευγαλέα απογευματινή ηλιοφάνεια που έκανε το Γέρακα μια χαρούμενη ιχνογραφία. Μέρα βροχερή, με χαμηλή νέφωση, η τέταρτη του φετινού χειμώνα, άπλωνε γκριζα πάνω από την Πελοπόννησο. Από τη γέφυρα του Αρτεμισίου ένα ψιλόβροχο με ξεροβόρι μας πήγε μέχρι την Τεγέα.

Εκεί, σε ένα σκηνικό μια περίεργης γοητείας, που επιτεινόταν από τη χαμηλή νέφωση των καιρικών φαινομένων, με κατοικίες και κτίσματα που με κάποιο τρόπο ξεχωρίζουν, αν και μερικά έχουν, στο πέρασμα του χρόνου, παραποιηθεί, όλα τούτα σε ένα ήσυχο περιβάλλον με ελάχιστη ανθρώπινη παρουσία. Φτάσαμε, έτσι, στο αρχαιολογικό μουσείο. Και τότε μέσα στους πέτρινους τοίχους του, ξεπρόβαλε αυτό που σχεδόν πάντα, κάνει το παρόν να ντρέπεται.

Το παρελθόν. Δεν μπορώ να πω με βεβαιότητα το παρελθόν Μας, αν και πολύ θα ήθελα να είναι έτσι.

Σε ένα πολύ φροντισμένο χώρο που έχει δεχτεί το τελευταίο χνάρι της τεχνολογίας, αλλά με ισορροπία και μέτρο, ο επισκέπτης μπορεί, χωρίς υπερβολή να περάσει ώρες.

Να μπει πρωί, να βγει απόγευμα και να πάρει μια ισχυρή, πολιτιστική, θρησκευτική, κοινωνική δόση της αρχαιότητας.

Οθόνες αφής, παρέχουν πλούτο πληροφοριών, στην Ελληνική και αγγλική γλώσσα, σπάνια εκθέματα, πολλά από τα οποία, κοσμούσαν φράκτες και σπίτια της περιοχής, εκτίθενται τοποθετημένα, φωτισμένα έντονα, σε έναν ζεστό σκοτεινό χώρο. Για τους ανθρώπους που έχουν χάσει το φως τους, υπάρχει και η πρόνοια πινακίδων με τον κώδικα Μπράιγ.

Ερχεται κατά κύματα εκεί μέσα το παρελθόν, μέσα από όλη αυτή την εξαιρετική δουλειά και μας συγκινεί, μας συναρπάζει και μας θυμώνει.

Μέσα στις τέσσερις αίθουσες, αφηγείται την ιστορία της γέννησης και εξέλιξης της ισχυρότερης πόλης της αρχαίας Αρκαδίας. Της Τεγέας.

Στο επίκεντρο βρίσκονται τα ιερά της και κυρίως το ιερό της Αθηνάς Αλέας, ένα από τα πιο φημισμένα πελοποννησιακά ιερά.

Έπειτα από αυτό το γνωσιολογικό, ιστορικό σφυροκόπημα, βγαίνοντας στον εξωτερικό χώρο της Αλέας, μπροστά από μια εγκαταλελειμμένη, εδώ και καιρό, κατοικία, μπορούσες να ακούσεις να τελευταία πλατανόφυλλα που έπεφταν, στροβιλιζόμενα στην γη. Τέτοια ησυχία κάτω από το γκρι ουρανό.

Μπορούσες επίσης να σκεφτείς και ένα είδος, παραμέλησης της περιφέρειας, μπροστά στον μουσειακό πλούτο του κέντρου. Συμβαίνει με κάποιο τρόπο. Είναι και σχετικά λογικό, ή αναμενόμενο. Έρχονται όμως δουλειές και πραγματικότητες όπως το αρχαιολογικό μουσείο της Τεγέας και στέκονται ισότιμα δίπλα σε κολοσσούς της πρωτεύουσας, έτσι σαν μια προσπάθεια εξομοίωσης των όποιων ταξικών μουσειακών διακρίσεων.

Το τελευταίο φως της μέρας, μουντό και βροχερό, έφευγε με μια διπλή διάσχιση του Πάρνωνα, από ανατολές προς δυσμάς και ανάποδα. Άνω Δολιανά, Μεσοράχη, Καστρί με ομίχλη, Άγιο Πέτρο και προλαβαίνοντας ίσα - ίσα την τελευταία ανταύγεια στο Πολύδροσο που αναδείκνυε τα μεγάλα τραύματα της πυρκαγιάς του '07. Είναι και θα είναι ορατά, ποιος ξέρει για πόσα χρόνια ακόμα. Στην καρδιά του Πάρνωνα, πια, πάνω σε ένα λασπωμένο χωματόδρομο, και κάτω από συνεχή βροχόπτωση, ανάμεσα στα αποτελέσματα της υλοτομίας, που κάποτε στέκονταν περήφανα ζωντανά και όρθια κωνοφόρα, μα τώρα δεν ήταν παρά απογυμνωμένοι, κορμοί, που περίμεναν οριζοντιωμένοι την αξιοποίηση τους.

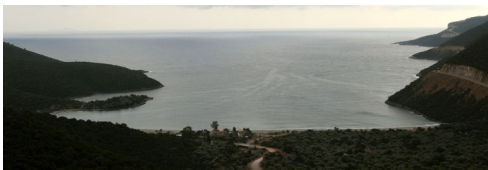
στην καρδιά του Πάρνωνα

Αφήσαμε πίσω μας το Πλατανάκι, και με ασφαλτόδρομο πιάσαμε Κοσμά. Βροχερό βράδυ χειμώνα, με λίγες διάσπαρτες ακόμα μικρές μπάλες χιονιού, περισσεύματα της πρώτης χιονόπτωσης, η πλατεία έρημη, ελάχιστα καταστήματα ανοικτά και ακόμα πιο λίγοι διαβάτες. Πριν από πέντε μήνες την αντίστοιχη ώρα θα επικρατούσε το αδιαχώρητο. Διανυκτέρευση στο Λεωνίδιο, όπου η τύχη μας επιφυλάσσει πάντα μια ιδιαίτερα φιλόξενη διαμονή ανάμεσα σε ανθρώπους που σε κάνουν να αισθάνεσαι τουλάχιστον μια υποχρέωση απέναντι στην ανιδιοτελή ευγένειά τους.

Λεωνίδιο, πρωί Δευτέρας, λαϊκή αγορά.

Η επόμενη μέρα ξεκίνησε μουντή, με τάση βροχόπτωσης. Από το Λεωνίδιο, στην Πλάκα, στα Πούληθρα και από εκεί με τον δρόμο λαξευμένο πάνω στα βράχια, στενό ανηφορικό, αργό, με μια σπάνια ομορφιά άγριου περιεχομένου, στο Φωκιανό. Μεγάλη παραλία με βότσαλο όχι και τόσο θελκτική μέσα στη χειμερινή ρεστιά και κάτω από το βαρύ ουρανό, αλλά ελάχιστα αξιοποιημένη, το καλοκαίρι θα είναι παραπάνω από ξεχωριστή.

Φωκιανός. Διακρίνεται, δεξιά, ο νέος δρόμος στο φρύδι της απότομης ακτογραμμής που κατευθύνεται νότια.

Μιλώντας για αξιοποίηση, προξενεί μεγάλη εντύπωση ο νέος μεγάλος, φαρδύς, δρόμος που φτάνει, από εκεί στο Κυπαρίσσι. Ασφαλτοστρωμένος, μόνον λίγες εκατοντάδες μέτρα

απομένουν προς το Φωκιανό ώστε να ολοκληρωθεί το έργο, με μπαριέρες, και κατασκευασμένος με επιμελητεία, με τεράστια χωματουργικά έργα και τις αντίστοιχες παρεμβάσεις, δείχνει να αποτελεί ένα έργο με μεγαλύτερες προδιαγραφές από ότι χρειαζόταν. Εκτός αν υπάρχει κάποιο σχέδιο ανάπτυξης, το οποίο αγνοούμε. Τέσσερα μεγάλα εργοτάξια με πληθώρα μέσων βρίσκονται διάσπαρτα στη διαδρομή, εκτελώντας τα τελευταία στάδια του έργου.

Κυπαρίσσι. Στο όριο της εγκατάλειψης.

Στο Κυπαρίσσι, αυτές τις χειμωνιάτικες ημέρες, ελάχιστα ίχνη ανθρώπινης παρουσίας. Τα οικήματα πάνω στην προβλήματα που έσφαζαν από ζωή τον Ιούλιο, είναι κλειστά και τα ανοίγματά τους σκεπασμένα επιπρόσθετα με κόντρα πλακέ θαλάσσης, για να προφυλαχθούν από τις χειμωνιάτικες φουρτούνες. Χωρίς ιδιαίτερη ένταση ο βορειανατολικό άνεμος, ήδη ανέβαζε ένα στα δέκα κύματα πάνω στην προβλήτα.

Μονεμβάσια, στο τελευταίο πλάγιο χειμερινό φως.

Με τον ουράνιο θόλο να έχει κάποια διάθεση να δείξει και λίγο γαλάζιο, ο δρόμος προς το

νότο, έγινε κάπως πιο φωτεινός, έως τη στιγμή που οι δυτικές ακτίνες φώτισαν τα λιγοστά πράσινα λιβάδια με φόντο το λιμάνι του Γέρακα. Ωραία εικόνα έστω και πολύ μικρής διάρκειας, λίγο πριν φτάσουμε στο Γιβλαρτάρ της Ανατολής. Ο γρέγος είχε θυμώσει κι' άλλο και οι φευγαλέες φωτεινές στιγμές της δύσης δεν αρκούσαν για να ζεστάνουν το χειμωνιάτικο απόγευμα.

Η Καστροπολιτεία, άδεια. Δυο ταβερνεία ανοιχτά και δυο παρέες αλλοδαπών παρούσες. Πέραν τούτων, ουδέν. Πελώρια η διαφορά από το καλοκαιρινό αδιαχώρητο, που μέσα σε αυτή την ασφυκτική τουριστική Βαβέλ, χάνεται το ιδιαίτερο του τόπου. Τώρα, άδεια, με σφαλισμένα, πορτοπαράθυρα, σαν να εκπέμπει μια ιδιαίτερη γοητεία, όχι αντιληπτή ή αποδεκτή από τους περισσότερους.

Είχε βραδιάσει, όταν αναχωρήσαμε, με την ψευδαίσθηση ότι η Μονεμβάσια έμεινε πίσω, χωρίς καμιά ανθρώπινη ύπαρξη. Ο άνεμος είχε λούσει το λευκό Ssan Yong με θαλασσινό σπρέι.

Εκτός από το παρ μπρίζ, που καθαρίστηκε επί τόπου, η βροχή της επόμενης ημέρα θα ξέπλενε το αλάτι από όλες σχεδόν τις υπόλοιπες επιφάνειες. Όλο και κάτι όμως θα είχε παραμείνει, ώστε να συνοδεύσει όλα τα άλλα ίχνη μιας χειμωνιάτικης περιπλάνησης.